

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-12-29
Besvaras senast
2024-01-12

Till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

2023/24:456 Anmälningssplikt på familjecentraler

En god hälsa under de tidiga barnåren är en viktig förutsättning för den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. Barn och unga i områden med socioekonomiska utmaningar har generellt sett sämre uppväxtvillkor och livschanser än andra barn och unga. Ett sätt att bedriva det hälsofrämjande och förebyggande arbetet är genom familjecentraler.

Enligt Socialstyrelsens rapport 2023 riktar sig en familjecentral till barn, blivande föräldrar, föräldrar och andra viktiga vuxna kring barnet och är en hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande verksamhet och mötesplats. På familjecentralen arbetar flera olika verksamheter tillsammans kring barnfamiljen såsom förebyggande socialtjänst, barnmorskemottagning, barnavårdscentral och öppen förskola. När det gäller förebyggande socialtjänst på familjecentralerna anger verksamheterna i rapporten att det finns grupper som är svårare att nå än andra. Grupper som nämns som svårare att nå är utrikes födda föräldrar, familjer som saknar tillit till socialtjänsten och/eller de som har en annan syn på behov av stöd från exempelvis socialtjänsten.

Regeringen skriver att föräldraskapsstöd bland annat erbjuds inom socialtjänstens öppna verksamheter, till exempel på familjecentraler, och regeringen har förväntningar på att föräldraskapsstöd ska främja barns hälsa och utveckling och förebygga kriminalitet.

Samtidigt vill regeringen att anställda i regioner, kommuner och myndigheter ska vara skyldiga att undersöka personers lagliga rätt att vistas i landet och ange papperslösa till polisen och Migrationsverket, och en utredning pågår. Detta omfattar även anställda inom familjecentralverksamheterna; inga verksamheter är undantagna i utredningen. Förslaget på ”angiverilag” har mött omfattande kritik från fackföreningar och anställda. Studerande skriver att de går utbildningar där de lär sig att göra etiska bedömningar i enlighet med yrkesmässiga värderingar och yrkesetiska regler och att det riskerar att stå i direkt konflikt med den framtida yrkesutövningen.

Akademikerförbundet SSR anser att allmänhetens förtroende är helt avgörande för att deras offentligt anställda medlemmar ska kunna göra sitt jobb och att om förtroende saknas leder det till att den som behöver välfärden mest kommer att undvika att söka stöd och hjälp.

Som framgår av Socialstyrelsens rapport om familjecentraler finns redan utmaningar i att nå alla föräldrar och barn, framför allt utrikes födda och de som saknar tillit till socialtjänsten.

Min fråga till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall är:

På vilket sätt bedömer statsrådet att en lag om anmälningsskyldighet för socialtjänstens anställda på familjecentraler påverkar förutsättningarna att arbeta förebyggande, stödjande och med föräldraskapsstöd för målgrupperna barn, blivande föräldrarna och föräldrar, och avser statsrådet att ta några initiativ med anledning av detta?

.....

Anna Vikström (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann